

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2019/146

Tillie Martinussen

02. oktober 2019

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om Ældretalsmand.

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

Først og fremmest vil vi gøre Naalakkersuisut og eventuelt udvalg opmærksomme på, den ændrede lovgivning for udpegelsesperioden for Børnetalsmanden, vi håber nærværende ændres i overensstemmelse hermed, ligesom vi håber samme ændringer er på vej for Handicaptalsmanden.

Ligeledes i fht. til en præcisering i nærværende om Paris-princippernes anvendelse ved udpegning.

Der er ingen tvivl om, at for mange ældre i dag lever i nedslidte huse, med manglende adgang til behørig fysioterapi, samt med skiftende personale i deres hverdag, der ellers skal støtte dem.

Når man ser på maden de ældre får, så græmmes man i nogen tilfælde.

Ligeledes kender jeg til ældre der venter på at få en sag om udbedring i deres huse eller lejligheder afgjort, hvor de i mellemtiden må lægge håndklæder i dør,- og vindueskarme for at polstre mod at polarvinden og sne og is flyver direkte ind.

Jeg mødte i min færd nordpå et skønt ældre ægtepar, som jeg boede hos på en slags Airbnb ordning i Uummannaq.

Manden var taget til operation i Nuuk for sine hofter. Efter operationen blev han hjemsendt uden mulighed for fysioterapi. Han gik fra at være selvhjulpen – om end ældre – til næsten ikke at kunne gå. Han gik fra at gå selv, til at gå med rollator.

Fra den ene måned til den næste, var han pludselig svagelig, og hans muskler svandt mere og mere ind.

Jeg besøgte Uummannaq i juni måned. Han er nu på plejehjem i stedet for i sin egen bolig, som han selv har bygget.

Det er ganske enkelt ikke godt nok, det er ganske enkelt forfærdeligt at udviklingen er sådan, bare fordi man bor i en bygd eller yderdistrikt.

Han blev syg og afhængig, i stedet for at være lidt svagere, men bedre gående, og uafhængig så længe som muligt i egen bolig.

Det går stik imod alle intentioner Naalakkersuisut har, om at bevare ældre i egne hjem, og på arbejdsmarkedet så længe som muligt.

Ligeledes sidder mange ældre i dag rundt omkring, uden aktiviteter at samles om, og uden rigtige muligheder for at få et nyt netværk og en ny socialkreds, når deres partner eller ægtefælle dør. De bor måske langt fra deres yngre familiemedlemmer, og ældre har så meget at give os med deres erfaringer, deres livshistorier, og deres andel i vort lands historie.

Det er dem, på hvis skuldre vi står i dag.

De skal have langt bedre vilkår end vi i dag tilbyder dem.

Ældre er en værdifuld ressource, og Samarbejdspartiet håber aldrig at vi får den anskuelse her i landet, at yngre er lig med bedre. Ældre på arbejdsmarkedet ER det grå guld, ligesom de kan være værdifulde medlemmer af vore små samfund. De bør æres og agtes langt bedre end de bliver i dag.

**SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET**

De kan huske alle de omvæltninger der har været. De har født os, og næret os, og bidraget til det samfund vi i dag står midt i.

Mange af de ældre er veluddannede, ressourcefulde og rolige mennesker, som vi har godt af at høre meninger fra. De har megen erfaring at dele af.

Dette er blot få eksempler ud af rigtigt mange. Derfor er vi helt enige i, at vi har behov for en Ældretalsmand.

Med disse få bemærkninger støtter vi nærværende forslag med ønske om, at de få ændringer vi pegede på i starten af ordførerindlægget medtages.